

ARXIUS

B U T L L E T Í D E L

N Ú M E R O 2 4

*p Fontblan
dell'engua
fols d'elles
No arxivem
quatre fols
que no fan*

S E R V E I D ' A R X I U S

H I V E R N 1 9 9 9

Sovint els arxivers ens queixem que no es coneix prou bé la feina que fem i que no és prou valorada, però potser ens hem de preguntar si no som els professionals mateixos els primers culpables de no explicar prou bé el que fem i els mitjans de què disposem.

Aquesta reflexió és la que ha portat l'Arxiu Central Administratiu del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme (AADI, acrònim fixat pel Servei d'Arxius en el darrer *Directori dels Arxius de Catalunya, 1999*) a aprofitar les possibilitats que la informàtica ens posa a l'abast per a divulgar les tasques que un arxiu central administratiu du a terme.

Qui ha de valorar la nostra feina són els nostres *clients*; si ells estan satisfets, sens dubte, els arxivers podrem fer millor la nostra feina i podrem obtenir més recursos. Per això, és fonamental que els usuaris coneguin el que es fa i com es fa.

La utilització de les noves tecnologies ha de ser un pas més en la tasca de divulgació dels arxius. Els arxivers han de veure Internet com un recurs més al seu abast per a divulgar la seva activitat, complementari dels clàssics tríptics, exposicions, publicacions d'instruments de descripció, serveis educatius etc.

Pensant en els *clients*, els arxius de gestió, l'AADI ha preparat una pàgina web integrada a la intranet del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme (DICTWEB) que contingui informació útil per als usuaris interns. Per això predomina la informació sobre els procediments de transferència, préstec, etc.

En definitiva, la pàgina web de

QÜESTIONS DE TREBALL

LA DIFUSIÓ DE L'ARXIU: LA PÀGINA WEB DE L'ARXIU CENTRAL ADMINISTRATIU A LA INTRANET DEL DEPARTAMENT D'INDÚSTRIA, COMERÇ I TURISME

l'AADI no s'adreça als usuaris externs sinó que està feta pensant únicament i exclusiva en el personal intern, que és qui ha d'entendre la raó de l'existència d'un sistema arxivístic corporatiu integrat dins el Sistema General de Gestió de la Documentació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, i la problemàtica que comporta la gestió d'un arxiu central administratiu com el del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme amb 6 quilòmetres de documentació (la meitat dels quals no està descrita) repartida en quatre dipòsits.

S U M A R I

QÜESTIONS DE TREBALL

La difusió de l'arxiu: la pàgina Web de l'Arxiu Central Administratiu a la intranet del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme

CRÒNICA

AGENDA

NOUS FONDS I DOCUMENTS INGRESSATS ALS ARXIS

NOUS INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ DELS ARXIS

BIBLIOGRAFIA

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

El fons documental de l'Asociación Catalana de Socorros Mútuos Montepío de Montserrat de Buenos Aires (1857-1989)

La DICTWEB

L'any 1997 el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme va posar en marxa una intranet departamental (DICTWEB) amb tres objectius bàsics inicials:

- donar suport informàtic d'accés a la guia de serveis del Departament
- oferir una eina que facilités el coneixement i la integració del personal dels dos departaments fusionats l'any anterior (Departament d'Indústria i Energia i Departament de Comerç, Consum i Turisme)
- crear una plataforma d'accés a les bases de dades que constitueixen el nucli del sistema d'informació del Departament i les seves entitats

Des del seu inici i responen a aquests objectius bàsics inicials, la intranet ofereix informació sobre tres àmbits:

- informació interna del Departament, amb entrades a l'agenda d'activitat, tauler d'anuncis, directoris de telèfons, adreces, informació sobre el personal, papereria, etc.
- informació de les unitats del Departament, agrupades per direccions generals (informàtica, formació, etc.)
- informació de les entitats del Departament, que significa la connexió amb les pàgines web de les entitats vinculades al Departament (LGAi, CIDEM, ICC, Turisme de Catalunya, etc.)

A partir de les entrades del menú principal, cadascuna de les unitats responsables de la informació l'organitza lliurement. El manteniment descentralitzat de la informació garanteix l'agilitat d'actualització, perquè qui ho fa té la informació, la coneix de primera mà. Per això, cada pàgina indica qui és el responsable al qual s'hauran d'adreçar els comentaris davant de possibles dubtes o suggeriments.

El 1999 el Departament va posar en marxa un nou disseny i va fixar els criteris de funcionament de la pàgina web. El personal responsable d'alimentar les pàgines de la DICTWEB va rebre formació en l'ús del programa d'edició Dreamweaver i en l'aplicació del manual d'estil de la intranet (colors, sistema d'icones, barres d'opcions, etc.).

Les pàgines web i els arxius

La xarxa Internet permet disposar d'una eina barata i instantània on exposar tot tipus d'informació. Qualsevol servei o producte ha trobat el seu lloc i la seva forma de manifestar-se a Internet. El fabricants i les empreses de serveis aprofiten Internet per informar sobre els seus productes o serveis i

sobre les seves organitzacions. Materials que abans es publicaven i es distribuïen a uns quants clients ara, amb la xarxa Internet, arriben de manera immediata a milions de possibles consumidors d'arreu del món.

Les administracions públiques, com a productores de serveis, són presents a Internet per oferir no sols informació sinó la possibilitat de realitzar certs tràmits a través de la xarxa. Es tracta de millorar les relacions amb els ciutadans, fent més fàcil el contacte amb l'Administració.

Els arxius, com entitats de serveis, no poden ser aliens a les immenses possibilitats que ofereix Internet. Ja són diversos els arxius que disposen d'una pàgina web a Internet on presenten als investigadors i al públic en general què són, com estan organitzats i quins fons custodien. Alguns d'ells han digitalitzat part dels seus fons per fer-los més accessibles al públic.

També existeixen pàgines d'institucions arxivístiques com el Servei d'Arxius de la Generalitat de Catalunya, l'Associació d'Arxivers de Catalunya, el Ministeri de Educació i Cultura o el Consell Internacional d'Arxius, en les quals s'exposa informació útil per als professionals (publicacions, contactes amb arxius, congressos, etc.).

Aquestes experiències tenen un factor en comú: el públic al qual van dirigides. Totes les planes d'arxius, com que són d'arxius històrics, estan adreçades a investigadors, professionals i públic en general; és a dir a uns usuaris externs a la institució.

El plantejament de la pàgina web de l'Arxiu Central Administratiu del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme és radicalment diferent perquè s'adreça a un públic intern. La pàgina web està pensada per a ser un element de connexió entre l'AADI i els responsables dels arxius de gestió; un lloc on els usuaris trobin informació útil sobre el funcionament del sistema arxivístic del seu departament. En definitiva, un lloc on tinguin informació aplicable a la seva feina diària.

El 1998, aprofitant l'accés en massa del personal del Departament a la intranet (de 20 persones connectades el maig de 1997 es va passar a 429 el 31/12/1997 i a 604 el 31/12/1998), l'Arxiu Central Administratiu del Departament d'Indústria, Comerç i Turis-

me va incloure un model de full de préstec i un full d'instruccions per a sol·licitar préstecs.

A la vista d'aquesta primera experiència i aprofitant la nova intranet, la pàgina web de l'Arxiu Central Administratiu va ampliar de manera substancial la seva oferta informativa. L'Arxiu Central Administratiu va crear una pàgina web estructurada en grups d'informació bàsica, que al seu torn oferien diverses opcions segons la informació que es volgués obtenir.

Estructura de la pàgina web

La pàgina web de l'Arxiu Central Administratiu està situada a la intranet del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme, dins l'apartat de Secretaria General. Presenta l'estructura característica en menús.

La plana de Benvinguda a la web mostra una fotografia d'un dels dipòsits de l'Arxiu Central Administratiu i ofereix totes les opcions bàsiques a les quals el visitant té accés:

- Sobre l'AADI
- Memòria d'activitats 1998
- Manual de gestió de la documentació administrativa
- Taula de codis de procedències
- Taula de codis de classificació
- Full de préstec
- Transferències
- Taules d'avaluació documental
- Fons
- Web del Servei d'Arxius

1. Sobre l'AADI

Aquesta opció permet accedir a dades de caràcter general sobre l'Arxiu Central Administratiu del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme, com ara la dependència orgànica, personal adscrit i horaris.

2. Memòria d'activitats 1998

Aquesta opció permet accedir a la *Memòria d'activitats de l'Arxiu Central del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme*, que és el document que cada any reflecteix d'una manera molt detallada l'activitat de l'Arxiu. En aquesta memòria hi ha dades sobre préstecs, transferències, cataloga-

ARXIUS. Butlletí del Servei d'Arxius

<i>Edita</i>	Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
<i>Redacció</i>	Servei d'Arxius, carrer Portaferrissa, 1, 08002 Barcelona
<i>Coordinació</i>	R. Planes i Albets, A. Magrinyà i Rull
<i>Tipografia</i>	Fotocomposició Merit, SCCL
<i>Impressió</i>	Printing Súria, SL
<i>Tiratge</i>	2.500 exemplars
<i>Dipòsit legal</i>	B-17.466-93
<i>ISSN</i>	1133-3774

cions i altres activitats dutes a terme pel personal de l'Arxiu. El document és en format Word.

3. *Manual de gestió de la documentació administrativa*

Aquest document recull la filosofia i les pautes que han de regir el sistema de gestió de la documentació administrativa del Departament. És la norma fonamental en matèria de gestió documental del Departament. Tot i que en el moment de la seva aprovació se'n va fer una distribució àmplia a totes les unitats del Departament, el fet de tenir-lo a la intranet en format Word permet que tothom pugui disposar immediatament d'una còpia.

4. *Taula de codis de procedències*

Aquesta opció és útil per als usuaris perquè poden tenir els codis de procedència en format Word.

5. *Taula de codis de classificació*

Com en el cas anterior, els codis de classificació, tant dels documents de gestió com dels documents d'explotació, estan disponibles en format Word.

6. *Full de préstec*

Per a les unitats que encara no funcionen amb l'aplicació SIGEDA, l'Arxiu Central Administratiu va dissenyar un full de sol·licitud de préstec. L'usuari el copia al seu directori i emplaça les dades de l'expedient que vol en préstec. Aquest full de préstec pot ser tramès per correu electrònic o per fax a l'Arxiu Central Administratiu. En el cas de la tramesa informàtica les dades es poden passar directament a la base de dades de gestió de préstec.

7. *Transferències*

Aquesta opció explica els passos que s'han de fer si una unitat vol transferir documentació a l'Arxiu Central Administratiu. En alguns casos en què la documentació no està preparada per

ser transferida amb el sistema SIGEDA, l'usuari pot agafar la plantilla que li permetrà fer la transferència amb una base de dades Access.

8. *Taules d'avaluació documental*

El Departament d'Indústria, Comerç i Turisme ha estat capdavanter en l'elaboració de propostes d'avaluació i tria de documentació. Això ha respost a una problemàtica pròpia del Departament que és la gran quantitat de documentació acumulada, molta de la qual pendent de descripció. Per això s'ha treballat molt en aquesta línia, que és una de les prioritats.

Un cop presentades les propostes cal aplicar-les. I aplicar-les no vol dir només actuar sobre la documentació de l'Arxiu Central Administratiu sinó difondre-les perquè les unitats siguin conscients del futur que tindrà la documentació que gestionen.

Per això es va optar per preparar un quadre, extret de la base de dades Access de control i seguiment de les propostes d'avaluació i tria, que inclogués totes les propostes presentades pel Departament i altres que poguessin afectar-lo directament. Per a major comoditat dels usuaris, les propostes s'agrupen per àmbits (personal, gestió econòmica, energia, turisme, etc.).

9. *Fons*

Aquest és, sens dubte, un dels aspectes més importants per a l'Arxiu Central Administratiu. L'Arxiu té un fons que ha de gestionar i que presenta uns problemes molt clars i concrets: es troba dispers, no està descrit i les unitats no saben el que tenen, i si ho saben, moltes vegades no en saben el lloc.

Per això, l'Arxiu va optar per incloure una relació dels fons actualment existents a cada dipòsit amb una indicació del que està descrit i del que no. La descripció dels fons s'estructura per unitats directives (bàsicament a escala de direccions generals) i una indicació de les dates extremes. L'opció inclou els dipòsits de Torre Muñoz (seu central del departament) i els dels carrers Rabassa, Burgos i Còrsega.

També es va incloure en aquest

apartat l'Arxiu Nacional de Catalunya perquè conserva fons del Departament. En aquest cas, la informació és més concreta i inclou la sèrie, les dates extremes i el número de capses ingressades.

10. *Web del Servei d'Arxius*

Tot i que no és una web pensada per a professionals es va creure oportú fer una connexió amb la pàgina web del Servei d'Arxius perquè els responsables dels arxius de gestió tinguessin coneixement de l'entorn tècnic en què l'Arxiu Central Administratiu es mou.

Malgrat que encara és d'hora per fer valoracions, pel poc temps que fa que funciona, l'Arxiu Central Administratiu considera positiu el fet d'haver posat a disposició de les unitats del Departament tota aquesta informació. Aquesta tasca no és una feina tancada; la pàgina web és un element dinàmic que exigeix permanent actualització. L'Arxiu Central Administratiu farà aquest esforç convençut que el millor coneixement de l'Arxiu que tindran els usuaris permetrà millorar el sistema arxivístic del Departament.

ALFRED GARCIA I PUIG

CRÒNICA

Ordre del Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya de 18 d'octubre de 1999, per la qual s'aproven diferents taules d'avaluació documental (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 3010, de 8 de novembre de 1999).

Anunci de la secretaria general del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya d'11 d'octubre de 1999, de concurs públic per a la contractació de les obres de construcció de l'Arxiu Històric Comarcal de Ripoll (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 2998, de 20 d'octubre de 1999).

Anunci de la secretaria general del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya de 18 d'octubre de 1999, de concurs públic per a la contractació de les obres de construcció de l'Arxiu Històric Comarcal de

Vilafranca del Penedès (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 3001, de 25 d'octubre de 1999).

Anunci de la secretaria general del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya de 26 d'octubre de 1999, de concurs públic per a la contractació de les obres de construcció de l'Arxiu Històric Comarcal de Balaguer (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 3007, de 3 de novembre de 1999).

Hospital Vell de Ripoll, futura seu de l'Arxiu Històric Comarcal de Ripoll (foto Servei d'Arxius, 1999).

AGENDA

Alt Empordà: Curs *Arxius Eclesiàstics* per J. M. Marquès i Planagumà, els dissabtes 5, 12 i 19 de febrer del 2000 a la seu de l'arxiu comarcal. Organitzat per l'Arxiu Històric Comarcal de Figueres. Informació i inscripcions: AHC de Figueres, tel. 972 67 01 78.

Bages: segona edició del diploma de postgrau *Tècniques d'organització d'arxius i documents*, novembre 1999 – maig 2000 a la seu de la Fundació Universitària del Bages, carrer Salses, 10 de Manresa. Organitzat per l'Escola Universitària de Gestió i Administració Pública amb la col·laboració de l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Per a més informació: Fundació Universitària del Bages, tel. 93 872 33 46 i fax 93 872 19 33.

Barcelonès: curs d'especialització sobre *Conservació i restauració de col·leccions fotogràfiques*, per Manuel Santos, des del 12 de gener del 2000 al 26 d'abril del 2000. Organitzat per l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya amb la col·laboració de l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Per a més informació: IEFC, carrer Comte d'Urgell, 187 (Recinte Universitat Industrial), tel. 93 494 11 27 i fax. 93 321 23 94.

Baix Empordà: cicle de conferències *La prosperitat de la Bisbal 200 anys enrere*, per Jordi Frigola i Arpa. El dia 18 de novembre de 1999 *Oficis i confrades de menestrals*; el dia 25 de novembre de 1999 *Una vila de mercat: el comerç al s. XVIII*; el dia 2 de desembre de 1999 *La religiositat i l'arquitectura del Barroc*; el dia 9 de desembre de 1999: *Una revolució i una guerra*. Per a més informació: Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà, tel. i fax 972 64 18 01.

Gironès: exposició commemorativa del 500 aniversari de la mort de Francesc de Verntallat 1499-1999 *La Vall d'Hostoles en temps de remences*, produïda pel Grup d'Estudis Remences de l'Esbart de la Vall d'Hostoles, des de l'1 de novembre de 1999 al 28 de febrer del 2000, al claustre de l'Arxiu Històric de Girona; aula d'experiències de l'Arxiu Històric de Girona: *El país d'en Verntallat*, sortida a la Vall d'Hostoles el diumenge 28 de novembre de 1999; conferència *Les tasques vinícoles a l'art de la Catalunya Medieval*, per Francesc J. de Rueda i Roigé, el dia 29 de novembre de 1999 a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de Girona; cicle de conferències sobre el fet remença *La pagesia de remença*, per Rosa Lluch; *El segle XV: les revoltes remences i a sentència de Guadalupe* per Josep Canal; *La pagesia després de la Sentència* per Pere Gifre, els dies 13, 20 i 27 de gener del 2000 a les 19 h., a la sala d'actes de la Fontana d'Or, Ciutadans, 19, Girona. Per a més informació: AH de Girona, tel. 972 21 80 12.

Maresme: Curs de documentació i tractament digital de la informació: introducció a l'arxivística de gestió i als procediments informàtics de documentalisme, del 14 de desembre de 1999 al 30 de març del 2000. Organitzat per l'Arxiu Històric Comarcal de Mataró i el Centre de Recursos de la Indústria Tèxtil del Museu d'Estampació de Premià de Mar. Per a més informació: Fundació CIRIT, tel. i fax 93 752 19 02.

Urgell: conferència *La Tàrraga Noucentista, 1898-1936*, per J. Capdevila, el dia 26 de novembre de 1999 a la seu de la biblioteca comarcal. Organitzada per la Biblioteca Central Comarcal de Tàrraga i l'Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga.

NOUS FONDS I DOCUMENTS INGRESSATS ALS ARXIVS

(setembre-octubre de 1999)

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: fons de l'Escola Pública de Monells (1981-1998), 1,10 metres lineals i 177 fotografies; documentació de l'Escola Pública de Colomers (s. XX), 0,48 metres lineals; documentació de l'administració de correus de la Bisbal d'Empordà (1961-1967), 0,12 metres lineals; documents solts del fons dels marquesos de Benavent (s. XV-XX), 0,72 metres lineals; "Llibre major del Arxiu de la Casa de Foxà y Boxadós de Gerona en la qual són refundidas las de Çalbà, Vallseca y Escarit de Barcelona, Escales de Celrà i St. Miquel de Corsà i altres" (s. XVIII); programes i cartells electorals de les eleccions municipals a la Bisbal (1999), una carpeta; 6 fotografies (1920/1972).

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: segon lliurament dels fons Establiments Albert de Figueres (1988-1995), 1,2 metres lineals; segon lliurament del fons de l'Ajuntament i del Jutjat de Pau de Garriguella (s. XIX-XX), 6 metres lineals; fons personal Mn. Amadeu Sudrià (1930/1949), 0,1 metres lineals i 21 fotografies; 55 impresos.

Arxiu Històric de Girona: llibres d'Inspecció d'escoles públiques de Sant Julià de Ramis, Pont Major i Girona (1931-1961), 5 llibres; docu-

mentació de *Ferrocarrils de Via Estreta*, demarcació de Girona (1882-18992), 6 capses, 812 fotografies, 31 plànols, cartells i altres materials editats; sèrie de projectes d'obres de construcció i millora dels ports de la demarcació de Girona del servei de Ports de la Generalitat de Catalunya (1881-1980), 34 capses; col·lecció de documents del Corregiment i Govern Militar de Girona (1736-1835), 28 documents; sèries del registre de correspondència, comptabilitat i expedients de menors del Jutjat de Menors de Girona (1963-1994), 31 capses i 21 llibres

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: fons de la Parròquia de Santa Maria d'Igualada (1320/1950), 10 metres lineals; fons del sindicat CNT (1960-1980), 50 metres lineals; fons Mn. Ignasi M. Colomer (1890-1950), 20 metres lineals; 250 fotografies del fons Antoni Pons (1999); 50 positius originals del fons Bernades (1927-1960); 500 fotografies del fons Ignasi Vich (1997-1998).

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: tres documents dels pisos de la Cooperativa de Sant Joan de Déu de Manresa (anys 50); fons fotogràfic Lluís G. Cornet i Vivar (1899-1904), 354 còpies en paper; una fotografia de la processó de les enramades de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa (1943); 18 fotografies de carrers de Manresa (anys 50); 86 fotografies de la Festa Major de Manresa (1999); 217 fotografies de carrers de Manresa (1999); un exemplar dels goigs de la Mare de Déu dels Dolors de la Seu de Manresa.

Arxiu Històric Comarcal de Mataró: 110 expedients del Pla Únic d'Obres i Serveis (1988-1995); 32 fotografies de "acte social a Mataró" (1961); nou documents de la família Lloig Serra de Mataró (1821-1915).

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: documentació de la secció d'Hoquei del Casal Montblanquí (1990-1999), 0,5 m.l.; quatre escriptures de propietats de la família Sans (1920 i 1923).

Arxiu Històric Comarcal d'Osona: documentació del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (s. XX), 17,4 metres lineals; 59 fotografies del fons del Club Atlètic Vic, 12

fotografies del fons Joan Orra, 35 fotografies del fons Manel Esclusa, 108 fotografies del fons Pere Mestre, 116 fotografies del fons Pericas, 252 fotografies del fons Vic Futbol Club i 324 fotografies del fons Josep Passola i Puig.

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: escriptura de venda perpètua atorgada el 17 de gener de 1736 davant del notari Francesc Guixeras de Santa Coloma de Farners i còpia autèntica del mateix document de 15 de desembre de 1830, autenticada per Narcís Comas.

Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat: Consell Comarcal del Baix Llobregat, documentació sobre els aiguats de 1988 (1988), 0,48 metres lineals; Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, documentació sobre els cursos de manipuladors d'aliments (1997-1998), 0,24 metres lineals; districte notarial de Sant Feliu de Llobregat (1902-1998), 0,2 metres lineals; 447 imatges digitalitzades de la comarca del Baix Llobregat (1880-1992); 21 fotografies de Sant Feliu de Llobregat (1920-1999).

Arxiu Històric Comarcal de Solsona: Ajuntament de Solsona (1982-1983), 0,1 metres lineals; 297 fotografies del fons del Consell Comarcal del Solsonès; fons de l'Associació de Veïns de Solsona (1976-1977), 0,1 metres lineals; fons del Cercle Artístic-Cultural del Solsonès (1979-1980), 0,1 metres lineals; fons de l'Esplai Arrel (1977), 0,1 metres lineals i 275 diapositives; fons de l'Escola d'Olius (1954-1977), 0,3 metres lineals; 260 negatius de vidre del fons personal Alexandre Pontils (1914-1935); un document en pergamí (1405); 11 postals de la comarca (s. XX); 34 cartells de la comarca (s. XX).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: documentació del Consell Comarcal del Pallars Sobirà (1989-1999), 3,7 metres lineals; tercer lliurament del fons de l'Ajuntament del Baix Pallars (1971/1995), 7,50 metres lineals; sis cartells de la Festa Major de Surri (1979/1999); tres cartells de la Festa Major de Bonestarre (1994/1998) i 670 fotografies de la comarca (1900-1999).

Arxiu Històric de Tarragona: fons del Moviment Comunista (MCC) de Ta-

rragona (1960-1985), 17 metres lineals i 750 cartells; segon lliurament de documentació del fons de la família Castellarnau (1550-1900), 2 metres lineals; 8 fotografies del fons Roc Llop Combalia (1940-1984).

Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga: quatre volums de comptabilitat de la fàbrica tèxtil Antoni Camps de Tàrraga (1866-1878).

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: Ajuntament de Terrassa, documentació d'alcaldia (1824-1978), governació (1937-1982), secretaria (1823-1987), hisenda (1900-1974) i obres públiques i urbanisme (1848-1989), 17 metres lineals; fons Cafès Ègara de Terrassa (1934-1995), 0,5 metres lineals; fons empresa Sanllehi i Comerma de Terrassa (1963), quatre cintes magnetofòniques de programació radiofònica sobre moda tèxtil; un CDROM del manuscrit Evangeliari de Terrassa (s. XI).

Arxiu Històric de les Valls d'Àneu: fons de l'Ajuntament (1947-1994), 26,6 metres lineals i del Club de Futbol d'Esterrí d'Àneu (s. XX), 0,14 metres lineals;

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: fons de l'Ajuntament del Vendrell, seccions de rendes i cultura (1985-1995), 32 metres lineals; cambres agràries locals de l'Alt Penedès (1939-1995), 36 metres lineals; fons de la Junta de Compensació de la urbanització Nou Vendrell (1980-1991), 10 metres lineals; fons de l'empresa Alcoholera Rovira (1932-1986), 2,75 metres lineals; fons de la Llibreria Jornet (1900-1987), 3 metres lineals; fons patrimonial Carbonell (1654-1965), 0,6 metres lineals.

Arxiu Històric General d'Aran: fons del Consell General d'Aran (1991-1995), 4 metres lineals, 489 positius fotogràfics, 136 negatius i 607 diapositives.

Arxiu Històric de la Biblioteca de Catalunya: fons personal de l'escriptor Carles Sindreu, 2 metres lineals; fons personal del metge Leandre Cervera, 3 metres lineals; epistolari de Carles Pirozzini, crític d'art i secretari general de l'Exposició Universal de 1888, 550 cartes (1888-1892); onze manuscrits originals de l'escriptor Luis Romero.

(Setembre-octubre de 1999)

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: inventari del fons de l'Escola Pública de Monells (1981-1998); inventari del fons patrimonial Palli-monjo de Calonge (1486-1871); catàleg dels pergamins del mas Torró de Sant Climent de Peralta (1330-1656).

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: inventaris dels fons SNT-SENPA (1952-1995) i Mn. Amadeu Sudrià (1930/1949); actualització dels inventaris del fons de l'Ajuntament (1851/1996) i del Jutjat de Pau de Cistella i de l'empresa Establiments Albert de Figueres (1961-1995).

Arxiu Històric de Girona: catàleg de la sèrie expedients personals de mestres, del fons Ensenyament-Estat (1911-1976); catàleg de la col·lecció de mapes dels Serveis Territorials de Carreteres (1922-1969); inventari del fons del Jutjat de Districte 1 de Girona (1839-1995).

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: inventari del fons de la Cort del Batlle d'Igualada (1340-1599); inventari de l'Escribania Pública (1318-16076), 5 metres lineals; inventari del fons personal Ignasi M. Colomer (1890-1930).

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: inventari del fons fotogràfic Marià Lladó (1947-1964).

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: fons de l'Ajuntament de Montblanc, inventari de la documentació del setè centenari de la Serra. 1996 (1994-1999), 0,30 metres lineals; inventari de la tercera transferència del fons de l'Ajuntament de Conesa (1993) i catàleg de la secció d'obres i urbanisme (1933-1993); inventari de la tercera transferència del fons de l'Ajuntament de les Piles (1993) i catàleg de la secció d'obres i urbanisme (1963-1993); inventari de la tercera transferència del fons de l'Ajuntament de Savallà del Comtat (1993) i catàleg de la secció d'obres i urbanisme (1882-1992); inventari del fons del Consell Comarcal de la Conca de Barberà (1988-1998).

Arxiu Històric Comarcal d'Osona: inventari de les fotografies del fons de l'Ajuntament de Vic (1885-1945).

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: inventari de la documentació del Jutjat de 1ª Instància i Instrucció núm. 1 de Santa Colo-

ma de Farners (1968-1969); índex alfabètic toponomàstic dels protocols notariais de Santa Coloma de Farners (1803-1805).

Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat: catàleg de 410 imatges de la comarca (1880-1999).

Arxiu Històric Comarcal de Solsona: inventaris dels fons de l'Ajuntament d'Odèn (1863-1996) i de l'Escola d'Olius (1954-1977).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: inventaris dels fons del Consell Comarcal del Pallars Sobirà (1989-1999), de l'Ajuntament de Sort (1964/1997), de Tírvia (1958-1998) i de 670 fotografies de la comarca (1900-1999).

Arxiu Històric de Tarragona: inventaris del fons de les famílies Castellar-nau (1540-1984), Magrinyà-Porta de Vila-seca (1594-1762) i March-Miró de Vilafortuny i Reus (1612-1825).

Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga: inventari del fons de la Fira al Carrer de Tàrraga (1981-1998).

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: fons patrimonial Niubó (1015-1904).

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: inventaris de l'Ajuntament (1846-1997), del Jutjat de Pau (1855-1996), de la Junta de Compensació de la urbanització Baronia del Mar (1973-1998) i de la Prefectura Local de "Movimiento" (1944-1976) de Bellveí del Penedès; inventaris dels fons de la Llibreria Jornet (1900-1987) i de la Família Carbonell (1654-1965); índexs dels testaments closos del districte del Vendrell (1780-1884).

Arxiu Històric de les Valls d'Àneu: inventari dels fons de l'Ajuntament (1346/1971) i de l'escola de Son del Pi (1869/1972); inventari dels fons de l'Ajuntament d'Esterrí d'Àneu (1517/1994), Sorpe (1734/1971), Isil (1698/1970) i València d'Àneu (1771/1971).

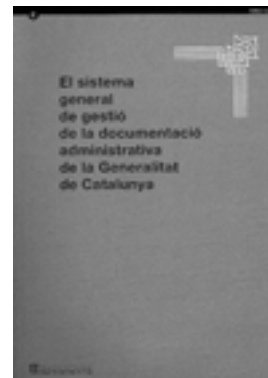
Arxiu Històric General d'Aran: inventari del fons de Mossèn Peïr de Les (1515-1898).

Arxiu Històric de la Biblioteca de Catalunya: catàleg del fons del cadastre de Josep Aparici (1704-1719), 1,2 metres lineals; inventari del fons personal Josep Francesc Ràfols, arquitecte i historiador de l'art (anys); índex de l'epistolari de Carles Pirozzini (1888-1892).

ALTURO i PERUCHO, Jesús. *Studia in codicum fragmenta*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions. Seminari de Paleografia, Diplomàtica i Codicologia, 1999 (Monografies; 1). 311 pàg.
Archives. The journal of the British Records Association. Vol. XXIV. Núm. 101 (Londres, octubre 1999). 96 pàg.

Archivos estatales. Boletín informativo. Núm. 0 (Madrid, 1999). 4 pàg.
Arxibar. Butlletí de l'arxiu municipal de Barcelona. Núm. 3 (Barcelona, novembre de 1999). 4 pàg.
Butlletí Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet. Any V. Núm. 13. Girona, segon trimestre 1999. 4 pàg.
Butlletí Informatiu de l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Any 11. Núm. 52 Barcelona, juliol-setembre de 1999. 4 pàg.
 CASTELLANOS, Paloma. *Diccionario histórico de la fotografía*. Madrid: Ed. Istmo, 1999 (Fundamentos; 152). 236 pàg.

CERMENO, Lluís; LORENTE, Anna; OLIVÉ, Francesc. *El sistema general de gestió de la documentació administrativa de la Generalitat de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1999 [Normativa Arxivística; 5]. 124 pàg.

COLOMINES, Agustí i RAGUER, Hilari. "El fons [documental] de la Generalitat de Catalunya a l'exili. Report d'una estada de treball a Euskadi". A: *El contemporani. Arts, història, societat*. Núm. 18 (Catarroja, maig-agost 1999), pàg. 10-15.

COROMINAS, Mariona. "Els arxius i el nou text legislatiu que prepara el Govern de la Generalitat". A: *Catalunya municipal*. Any 15. Núm. 297 (Barcelona, 1 octubre 1999), pàg. 5-6.

CUENCA, Beatriu. "L'Arxiu Municipal de Castellfollit de la Roca". A: *Basalt*. Núm. 67 (Castellfollit de la Roca, juliol 1999), pàg. 12-14.

El Regne de Mallorca a l'època de Felip II. IV Centenari de la seva mort 1598-1998. S.l.: Universitat de les Illes Balears, Govern Balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, 1998. 105 pàg.

GODOY ALCANTARA, José. *Historia crítica de los falsos cronicones*. Estudi preliminar d'O. Rey Castela. Granada: Universidad de Granada, 1999 (Archivum; 75). XCVII+343 pàg.

GRAU i FERRANDO, Dolors. "L'hospital municipal a l'Arxiu". A: *Llumiguia*. Núm. 566 (Cassà de la Selva, octubre 1999), pàg. 56-57.

GÜELL, Manel. "El fons "Jeroni Martorell" de l'arxiu d'imatges de la RSAT". A: *L'Arqueològica informa*. Any II. Núm. 9 (Tarragona, setembre-octubre 1999), pàg. [2-3].

Guia de l'Arxiu Històric Nacional d'Andorra. Andorra la Vella: Govern d'Andorra. Ministeri de Cultura. Arxiu Històric Nacional, 1998. 149 pàg.

La Barcelona gòtica. Barcelona: Institut de Cultura. Museu d'Història de la Ciutat, 1999. 240 pàg.

MATAS i BALAGUER, Josep. "L'Arxiu Històric de Girona i Sant Feliu". A: *L'Arjau. Informatiu de l'Àrea de Cultura*. Núm. 35 (Sant Feliu de Guíxols, octubre 1999), pàg. 3-4.

PADROSA i GORGOT, Inés. "Catàleg dels manuscrits llatins de la biblioteca del palau de Peralada". A: *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*. Vol. XL (Girona, 1999), pàg. 309-379.

Pergamí - 1570. Venda de terres de vinya situades a Collblanc. L'Hospitalet de Llobregat: Ajuntament de l'Hospitalet, 1999. [20] pàg.

PIQUÉ i PADRO, Jordi. "Fonts documentals per a l'estudi de Vespella de Gaià durant la guerra civil". A: *New Culturals*. Núm. 5 (Vespella de Gaià, 1999), pàg. 2.

PUIGVERT i GURT, Xavier. "El fons patrimonial Casabó". A: *El Plafó. Butlletí d'informació cultural d'Olot*. Núm.

20 (Olot, novembre 1999), pàg. 2.

RIU-BARRERA, E.; TORRA, A.; PASTOR, A. *La capella de Santa Àgata del Palau Reial Major de Barcelona. Història i restauracions*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1999. 117 pàg.

RODRIGUEZ ALFAGEME, J.L. (coord.). *Guía de los archivos históricos provinciales de Castilla y León*. Junta de Castilla y León. Consejería de Educación y Cultura, 1999 (Guías; 1). 251 pàg.

RUIZ CARRILLO, Antonio. *Los datos de carácter personal. Concepto, requisitos de circulación, procedimientos y formularios*. Barcelona: Editorial Bosch, 1999. 208 pàg.

SIMO RODRIGUEZ, Mª Isabel. "El archivo de la Real Audiencia de Extremadura. Doscientos años de historia". A: *Historia, instituciones, documentos*. Núm. 25 ["Homenaje al profesor D. José Martínez Gijón"] (Sevilla, 1998), pàg. 653-675.

SOLER i SIMON, Santi. "L'Arxiu Històric Comarcal un centre al servei de la comarca". A: *Programa de la Festa Major de Vulpellac*, 1999. [Fullet]

Temps de monestirs. Els monestirs catalans entorn l'any mil. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1999. 302 pàg.

The National Archives of Hungary. Its history and holdings = Les Archives Nationales de Hongrie. Son histoire,

ses fonds et ses collections. Budapest: National Archives of Hungary, 1999. 39 pàg.

TORRRAS i SERRA, Marc. *Inventari del fons fotogràfic Marià Lladó*. Manresa: Ajuntament de Manresa. Arxiu Històric Comarcal de Manresa, 1999 (Inventaris i catàlegs de l'Arxiu; 7). 37 pàg.

UDINA MARTORELL, Frederic. *Record de Ferran Valls i Taberner*. Barcelona: Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, 1999. 49 pàg.

VALLS i SUBIRÀ, Oriol. *Vocabulari paperer*. Barcelona: Taller Editorial Mateu, Centre d'Estudis i Difusió del Patrimoni Industrial, 1999 (Patrimoni industrial. Monografies). 90

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

El fons documental de l'Asociación Catalana de Socorros Mútuos Montepío de Montserrat de Buenos Aires (1857-1989)

Una de les línies d'actuació de l'ANC és la recuperació de la documentació referida a la presència catalana que es conserva a l'estranger. Fruit d'aquest projecte és el conveni de col·laboració, signat el 1996, entre l'ANC i l'Asociación Catalana de Socorros Mútuos Montepío de Montserrat pel qual es repatriava temporalment els seus fons documentals per la seva descripció, microfilmació i restauració, tasques que finalitzaran al llarg del proper any.

L'Asociación Catalana de Socorros Mútuos Montepío de Montserrat es va constituir l'1 de gener de 1857, a la ciutat de Buenos Aires, a iniciativa d'un grup de residents catalans i balears. Aquests, influenciats pel moviment mutualista del Principat, varen considerar la possibilitat de crear una associació de característiques similars

a les existents a Catalunya que garantis l'assistència sanitària - on s'inclougués el servei mèdic i farmacèutic -, el subsidi per malaltia, la pensió vitalícia en cas d'invalidesa o l'abonament del passatge de retorn a Catalunya. També oferiria el finançament de les despeses originades pel traspàs, tant als socis com al consort i als fills. El reglament intern de la Societat obligava a l'ús del català en les relacions internes, atès que estava constituïda per naturals de Catalunya i de les illes Balears i pels seus descendents, sempre i quan els pares fossin o haguessin estat socis,

Per reforçar els lligams amb Catalunya, nomenaren president honorari de l'entitat a l'abat de Montserrat i socis honoraris als presidents de les quatre diputacions provincials del Principat i de la de Mallorca.

El Montepío de Montserrat va tenir una gran repercussió social entre els residents catalano balears: l'any 1857, data de la constitució, estava format per 35 socis, el 1885 n'eren 220 i el 1895, 692. L'augment progressiu de socis que hom pot constatar en aquestes dades, s'ha anat mantenint fins l'actualitat. Paral·lelament s'han anat creant i ampliant progressivament, un cos de metges i de farmacèutics, així com els convenis amb centres sanitaris locals.

El fons documental

El fons documental de l'Asociación Catalana de Socorros Mútuos Montepío de Montserrat té un abast cronològic que va de 1857 a 1989. L'actuació en aquest fons ha estat condicionada per la seva repatriació temporal en tres terminis. A cada tramesa s'ha realitzat la corresponent intervenció arxivística, la reproducció en microfilm – master i duplicat de consulta en pel·lícula de 35 mm. – i la restauració, consolidació i conservació de la documentació.

En el transcurs de les tasques de classificació es va respectar curosament l'ordre d'originari de procedència del fons i es va optar per l'aplicació d'un quadre de classificació de caràcter funcional, prèvia identificació de la documentació i de les tipologies documentals que permetessin delimitar les sèries i agrupacions documentals. El fons documental s'articula en tres grans blocs:

Administració general i organització. Aquest apartat agrupa la documentació generada per l'activitat de la Comissió Directiva, per les Assemblees Generals (inclou versions taquigràfiques) i per la Comissió de Finances i Control. També conté les memòries presentades anualment a l'aprovació de l'assemblea general. Abraça el període cronològic de 1857 a 1989

Gestió del recursos d'informació. Aplega la publicació *Mutualismo*, òrgan oficial de l'entitat de periodicitat oscil·lant segons l'època (1937–1964)

Gestió dels serveis oferts als membres de l'Associació. Conté les sol·licituds d'ingrés (1890 – 1895) i les fitxes dels socis (1882–1970), aquestes inclouen, a més de les dades personals, la correspondència emesa i rebuda i dades de caire sanitari.

Aquest fons pot facilitar a l'investigador dades sobre els grans corrents migratoris del segle XIX de naturals cata-

lano balears al continent americà, pot aportar interessants exemples sobre les formes d'organització i d'adaptació dels emigrants del nostre país i sobre els esforços per conservar la seva cultura i els seus costums enfront dels del país d'acollida, així com sobre la integració de les generacions posteriors a l'arribada a l'Argentina.

PILAR FRAGO PÉREZ

Ingressos (setembre-octubre de 1999)

Àrea dels fons de l'Administració: *Fons d'institucions:* Junta Electoral Provincial de Barcelona, sobres de les meses electorals de les eleccions al Parlament de Catalunya de 1999 (1999), 80 metres lineals.

Àrea dels fons Històrics: *Fons personals:* Víctor Alba, llista d'articles publicats i llibretes d'adreces, obra pròpia i aliena: capítols, informes i prefacs (1944-1999), 0,5 metres lineals 11 vídeos i 27 cassettes d'intervencions en programes de ràdio i televisió; Ramon Xuriguera i Parramona, documentació identificativa, obra original, correspondència, nades, targetes, cartells, fotografies i altres (1936-1966), 13 metres lineals; Pompeu Fabra, 3 àlbums de signatures de diversos homenatges (1942-1948), 0,5 metres lineals i 19 fotografies; Josep Anton Vandellós i Solà, dictamen de la Diputació de Barcelona per a la creació de l'Institut d'Investigacions Econòmiques i correspondència amb Rafael Vehils (1930-1933), 0,1 metres lineals; Juan Carrasco Arranz (AGE), documentació identificativa, correspondència, obra original i treballs sobre els exiliats republicans a França. Documentació de l'Association d'Anciens Combattants et Victimes de Guerre de la République Espagnole (AACVGRE) i de l'Amicale des Anciens Internés du Camp de Vernet-Ariège (AAICVA) (1936-1990), 3 metres lineals; Francisco Lacruz, (1939-1954), informes sobre Barcelona del Servicio de Información y Policía Especial (S.I.P.M) i documentació del moviment monàrquic favorable a Joan de Borbó (1945-1954) 0,1 metres lineals; *Col·leccions:* col·lecció de documents de la transició aplegats per Pelai i Joan Pagès, escrits, manifestos, octavetes i publicacions de partits polítics i associacions diverses (1968-1984), 8,4 metres lineals i 12 cartells; col·lecció de documents sobre el moviment anarquista català, manifestos impresos i butlletins interns (1945), 0,1 metres lineals.

Àrea dels fons d'Imatges, Gràfics i Audiovisuals: *Fons d'empreses:* la Maquinista Terrestre y Marítima (1970-1990), quatre quadres a l'oli i 2 fotografies emmarcades; Mútua Escolar Blanquerna, 273 contactes b/n i 273 negatius flexibles b/n de 35 mm de 6x6 i 6x9 (1934-1936/1999); *Fons personals:* Ramon Boladeres (Rambol), fotografies de diferents indrets de Catalunya que es van fer servir per il·lustrar la "Geografia Comarcal de Catalunya" (1955-1990).

Instruments de descripció (setembre-octubre de 1999)

Àrea dels Fons Històrics: Almeda Alemany y CIA, documentació administrativa i comptable, de direcció, producció i gestió de personal (1865-1985), 15 metres lineals.

Àrea dels fons d'Imatges, Gràfics i Audiovisuals: Armand de Fluvià i Escorsa, fotografies familiars. Inclou un àlbum fotogràfic del casament dels prínceps d'Espanya Joan Carles i Sofia (segles XIX-XX), 734 positius i 232 negatius

Crònica d'activitats:

- Cicle de Conferències: *Castells i Noblesa Catalana* (S. IX-XVI). El 14 d'octubre de 1999 *Funció i evolució dels castells dins la conquesta i repoblació* (s.IX-X), per Ll. To; el 21 d'octubre *Els castells en la conquesta i l'organització territorial de la Catalunya Nova* (s. XI-XIII), per F. Sabaté; el 28 d'octubre *El castell: de fortalesa a palau. Canvi i transformacions de la noblesa al pas de l'Edat Mitjana a l'Edat Moderna* (s. XIV-XVI), per P. Gifre. Organitzat per l'ANC amb la col·laboració de l'Associació d'Amics de la UNESCO Valldoreix-Sant Cugat i i l'Institut d'Estudis Nobiliaris Catalans.
- *Taller sobre la descripció arxivística a partir de la norma ISAD (g): el nivell de fons documental*, per J. J. Generelo Lanaspá, el 26 d'octubre de 1999 a la seu de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.